

Регулямін Ради Республіки.

I.

СКЛИКАННЯ ТА ВІДКРИТТЯ РАДИ РЕСПУБЛІКИ.

§ 1.

День відкриття першої сесії наступної легіслятиви визначає сама Рада Республіки згідно зі ст. 8 закону від 9 січня 1921 р. Перше засідання скликає Президія Ради Республіки попередньої легіслятиви.

§ 2.

Президія попередньої легіслятиви Р. Р. в порозумінні з Головою Ради Народніх Міністрів, встановляє докладний порядок відкриття першого засідання нової легіслятиви. Перше засідання нового складу Р. Р. відкриває Голова попереднього складу Р. Р., та разом з цілою Президією того складу порядкує на засіданнях до вибору нової Президії.

II.

О Б І Т Н И Ц Я.

§ 3.

Після відкриття сесії та прочитання закону про Раду Республіки депутати складають урочисту обітницю. Голова попереднього складу Ради Республіки, як що він увійшов до нового складу Ради Республіки складає обітницю на руки Голови Ради Народніх Міністрів, а всі депутати на руки Голови Ради Республіки. Формулу обітниці прочитує Голова Ради Республіки, а депутат стоячи каже „Обіцяю“. Після цього підписується кожний на окремому листі.

§ 4.

Формула обітниці звучить: Урочисто обіцяю совісно виконувати всі обовязки Члена Ради Республіки і цілі сили свої віддати на службу Українському Народові, заховувати вірність своїй Батьківщині, мужно боронити незалежність Української Народньої Республіки й охороняти національну, релігійну та горожанську волю всіх громадян України.

III.

ПЕРЕВІРКА МАНДАТІВ.

§ 5.

Перевірка важности мандатів доручається Мандатній Комісії, що її обирає Рада Республіки на першому засіданні нової легіслятиви.

Мандатна Комісія приступає негайно до перевірки важности мандатів депутатів. Усі внесені протести до важности мандатів, а також сумніви, що виникають у самій Мандатній Комісії, передаються з її висновком на остаточне вирішення Ради Республіки.

§ 6.

Протести що до важности мандату депутата Ради Республіки подаються до Мандатної Комісії, на протязі 10 днів по зложенню цим депутатом урочистої обітниці

§ 7.

Висновки Мандатної Комісії що до важности мандатів подаються Раді Республіки, при чому в першу чергу йдуть мандати, які не викликали ніяких сумнівів чи закидів.

До часу остаточного розв'язання Р. Р. питання що до важности мандата депутат має право брати участь у засіданнях Ради Республіки й голосуваннях.

Депутати, мандати яких узяті під сумнів або опротестовані можуть давати всякі пояснення що до свого вибору.

§ 8.

Постанови §§ 3—7 Регуляміну відносяться також і до тих депутатів, що на протязі легіслятиви входять в склад Ради Республіки.

IV.

ПРЕЗІДІЯ РАДИ РЕСПУБЛІКИ.

§ 9.

Голова Ради Республіки, його заступники і секретарі число яких визначає сама Рада Республіки, творить Президію Ради Республіки. Президію обирається на початку кожної легіслятиви.

§ 10.

Членів Президії обирається кожного окремим голосуванням абсолютною більшістю голосів присутніх на засіданні депутатів. Коли в двох голосуваннях жадний кандидат не збере абсолютної більшости голосів, тоді на третє голосування ставляться два кандидати, за яких подано в другому голосуванню найбільшу кількість голосів. На випадок рівности голосів при голосуванню рішає жереб, що його витягає Голова.

§ 11.

Кожний депутат має право, не мотивуючи, зняти з голосування свою кандидатуру на Члена Президії.

§ 12.

Рада Республіки може вирішити про переобрання Президії або її окремих Членів.

§ 13.

Президія дає напрямок справам, що надходять до Ради Республіки, вирішує всі принципи питань що до порядку дня та керування засіданнями Ради Республіки, розподілює працю між поодинокими Членами Президії та іменує урядовців Канцелярії Р. Р.

§ 14.

Голова Ради Республіки відкриває, порядкує і закриває засідання Ради Республіки. Він стежить за порядком у салі під час засідань і може на випадок порушення порядку перервати, або навіть закрити засідання,—видалити осіб, що порушують порядок або й наказати публіці опустити залю засідань. Голова репрезентує Раду Республіки і разом із Першим Секретарем підписує всі закони, ухвалені Радою Республіки, і взагалі всі акти, що від неї виходять.

Голова Ради Республіки має право брати участь у засіданнях всіх Комісій Р. Р. з правом дорадчого голосу.

§ 15.

Голову Ради Республіки заступає на випадок перешкоди один із заступників Голови, і то в такому порядку, як їх обрала Рада Республіки.

§ 16.

Одного з Секретарів Рада Республіки вибирає як першого; всі інші звуться секретарями. Перший Секретарь має головний нагляд над урядовими протоколами та Канцелярією Ради Республіки і з правила підписує разом із Головою всі акти, які виходять від Ради Республіки.

§ 17.

Перший Секретарь і Секретарі творять Секретаріят Р. Р. Секретаріят слідкує за всіма справами, що входять до Ради Республіки та стежить за урядовими протоколами й стенографічними справозданнями засідань Ради. Секретаріят обчислює виследи голосування та допомагає Голові і його Заступникам у виконуванні їхніх чинностей, а особливо у веденню Канцелярії. Секретаріят служить посередником між Президією й Комісіями та Президією й поодинокими депутатами.

§ 18.

При Раді Республіки є Канцелярія, штати якої зазначить окремий закон.

§ 19.

На початку кожної сесії, а під час сесії—в міру потреби—Голова Р. Р. з власного почину, або по постанові Президії скликає Голів фракцій Ради Республіки на нараду для з'ясування загального напрямку робіт Р. Р. так і окремих питань, що виникають в процесі парламентського життя.

V.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ДЕПУТАТІВ.

§ 20.

Депутати зобов'язані брати участь у всіх засіданнях Ради Республіки і в працях Комісій, до яких їх обрано.

§ 21.

Депутат, має право відмовитись від участі більше як в трьох Комісіях. Не має депутат обов'язку бути Головою чи Секретарем двох Комісій.

§ 22.

Відсутність депутата на засіданнях Ради Республіки або Комісії за винятком відпуску, хворости або родинних перешкод не буде лічитись оправдана, хиба що Р. Р. визнає пояснення його важними.

§ 23.

Відпуски депутатам на час до 8 день уділює Президія, а на довший час—Рада Республіки.

VI.

СПРАВИ НАРАД РАДИ РЕСПУБЛІКИ.

§ 24.

Справами нарад Ради Республіки є:

- а) Пропозиції Уряду;
- б) Внесення Комісій Р. Р.;
- в) Внесення депутатів Р. Р.;
- г) Запитання та інтерпеляції;
- д) Петиції.

§ 25.

Пропозиції Уряду, на внесення Президії, передаються до одної з Комісій Р. Р., без окремого умотивовання з боку Уряду.

§ 26.

Уряд може свої пропозиції змінити або цілком зняти з порядку дня. В цьому останньому випадку кожний депутат має право їх підтримати як самостійне внесення, і тоді не можна їх зняти з порядку дня.

§ 27.

Кожний депутат має право ставити свої самостійні внесення. Їм мусить бути подано Голові Ради Республіки в листовній формі за підписом що найменше 4 депутатів. Після внесення Президією на порядок дня, внескодавець отримує перше слово для умотивовання внесення

§ 28.

Кожне внесення внескодавця може зняти з порядку дня, а навіть взяти його цілком назад. В цьому останньому випадкові кожний інший депутат може його підтримати і тоді внесення не потребує дальшого підпертя.

§ 29.

Кожне внесення, що відповідає вимогам цього регуляміну має бути видруковане й роздане всім депутатам.

VII.

К О М І С І Ї.

§ 30.

Рада Республіки обирає на весь час легіслативи такі постійні Комісії.

- 1) Мандатну Комісію,
- 2) Регулямінову Комісію,
- 3) Фінансово-Економічну Комісію,
- 4) Бюджетову Комісію,
- 5) Військову Комісію,
- 6) Законодавчо-адміністраційну Комісію,
- 7) Комісію Закордонних Справ,
- 8) Культурно-Освітню Комісію.

В міру потреби Р. Р. може обірати і інші Комісії. Кожній фракції забезпечується участь в Комісіях пропорціонально до кількості членів фракції в Р. Р.

§ 31.

Кожна Комісія обирає з поміж своїх Членів Голову (а в разі потреби і його заступника) та секретаря. Про засідання Комісії ведуться протоколи, в яких зазначається крім того всього, що в протоколах із засідань Р. Р. (§ 46) ще й зміст загальної дискусії.

§ 32.

Представники Уряду можуть являтися на засідання Комісії для пояснень. Кожна Комісія має право запрошувати на свої засідання представників Уряду або сторонніх осіб—знавців для пояснення різних справ. Так само Комісія може запрошувати для співділення сторонніх людей—знавців.

§ 33.

Постанови Комісії є правосильні, коли бере участь в засіданню половина членів Комісії. Після скінчення нарад над справою Комісія обирає з поміж своїх членів докладчика для доповіді справи Пленуму Р. Р. Доклад Комісії може бути листовний або на словах. У нарадах Комісії може брати участь із дорадчим голосом внескодавець навіть тоді, коли він не є членом Комісії.

§ 34.

Коли меншість Комісії залишиться при окремій думці, вона має право довести її до відома Р. Р. В тому випадкові вона робить окремий листовний доклад, повідомляє про це своєчасно Голову Ради Республіки й обірає свого докладчика.

VIII.

НАРАДИ ПЛЕНУМА РАДИ РЕСПУБЛІКИ.

§ 35.

При нарадах у пленумі Р. Р. поперше переводиться загальну дискусію, а потім, як буде про те постанова Р. Р., переводиться дискусія докладна, по розділам або поодиноким статтям.

§ 36.

Кожному депутатові вільно під час дискусії ставити внесення та зміни, додатки або відкинення пропозицій докладчика. Внесення це мусить бути подано Голові Р. Р. листовно.

§ 37.

Після закінчення нарад над розділами або статтями вільно кожному депутатові поставити пропозицію, вернутися до якогось із попередніх розділів або статей, уже ухвалених. Пропозиція й контр-пропозиція коротко умотивовуються, а Р. Р. вирішує цю справу без дискусії. Як що пропозиція ухвалюється Р. Р., то згаданий розділ чи стаття піддаються дискусії й рішенню наново.

§ 38.

Після закінчення всієї наради Р. Р. може повернути внесення в Комісію для переглядання, виправлення й остаточної редакції тексту. Повернення таке обовязкове, коли цього зажадає докладчик або 4 депутатів.

§ 39.

Після закінчення нарад наступає загальне голосування над внесенням, а після справлення всіх рїжниць і виправлення тексту остаточне голосування.

IX.

З А С І Д А Н Н Я Р. Р.

§ 40.

Голова Р. Р., ствердивши присутність кворуму, відкриває засідання Р. Р. і доводить до відому Р. Р. про пропозиції Уряду, внесення Комісій, фракцій чи депутатів та інше, оголошує імена депутатів, що ім Президія Р. Р. уділила відпуски, а також ставить на розрїшення Р. Р. відпусток на строк довший як 8 день.

§ 41.

Коли під час нарад виявиться, що немає в залі потрібного кворуму депутатів, Голова закриває засідання й у порозумінню з Президією повідомляє про день наступного засідання. Під час засідання Голова Р. Р. стверджує кількість присутніх на засіданню депутатів на бажання хочаб тільки одного члена.

§ 42.

Дні засідань Р. Р. визначає сама Р. Р. При кінці кожного засідання Голова оголошує день наступного засідання. Коли цьому спротивиться хтось із депутатів, Р. Р. вирішує це питання без дискусії.

§ 43.

Засідання Р. Р. є прилюдні, хіба що Р. Р. ухвалить, що засідання є закриті—на жадання Президії, Уряду або 4 депутатів. Під час закритого засідання Р. Р. може постановити, що дальші наряди вважаються прилюдними. Депутати зобов'язані хоронити тайну нарад, що мали місце на закритому засіданню.

§ 44.

Депутати винсуються перед кожним засіданням власноручно в лист присутніх депутатів. Депутат, імя якого не написано на листі, тратить право на отримання платні за той день, як що не виправдає своєї не-присутности.

§ 45.

Коли депутат на протязі 14 днів без виправдання не бере участі в засіданнях Р. Р., Голова Р. Р. ставить внесення вважати, що цей депутат склав свій мандат.

§ 46.

Протоколи засідань Р. Р. містять в собі:

- а) Ствердження Головою Ради Р. потрібного кворуму,
- б) внесення, що поступили до Р. Р.
- в) порядок дня,
- г) внесення поставлені під час засідання,
- д) питання, що їх поставлено на голосування,
- е) вислід голосування,
- ж) постанови Р. Р.

До протоколу долучується всі матеріяли, які надходять у листовній формі на засідання Р. Р.

Після провірення Першим Секретарем, протоколи лежать на протязі 24 годин в Канцелярії Р. Р. для перегляду депутатами. Всякі зауваження що до протоколів депутат доводить до відома першому Секретареві. Як що він їх визнає слушними, то відповідно виправляє протокол. На випадок відмови-депутат може на найблизшому засіданні Р. Р. поставити внесення на прочитання і виправлення того місця протоколу.

§ 47.

Про кожне засідання ведуться стенографічні протоколи, в яких записується слово в слово все, що говоритьс'я й діється під час засідання Ради Республіки. До стенографічних протоколів долучаються тексти всіх внесених на засідання пропозицій, інтерпеляцій і т. и.

Кожний промовець може вносити в стенограму стилістичні поправки, для того дається йому до перегляду стенограма в означений час. Як що промовець в означений час не скористає зі свого права, вважається, що він від нього відмовляється. Через зазначені поправки не можна затримувати друкування бюлетенів.

§ 48.

Хто з депутатів бажає промовляти в справі, що стоїть на порядку дня, може прохати устно або письменно слова в Голови Ради Республіки, і то вже перед початком засідання з зазначенням чи говоритиме „за“ чи „проти“ внесення. Голова укладає список таких промовців перед відкриттям нарад в той спосіб, щоб по можливості чергувались промовці „за“ і „проти“ і в тім порядку відчитує їх імена по відкритті нарад. Кожний з промовців, що йому уділено слово, може замінити свою чергу з тим, що пізнійше зголосився, а навіть цілком відступити своє право на слово другому депутатові, як що цей депутат іще двічі не промовляв по цій самій справі.

Як що депутата не має в залі в момент, коли припадає на нього черга, тоді він тратить право на голос. Коли вичерпається список промовців, укладених на початку нарад Голова уділює голосу всім депутатам у такому порядку, як вони будуть зголошуватися.

§ 49.

Як що список промовців вичерпано, Голова оголошує дискусію закінченою. Після закінчення дискусії жадний депутат не може дістати слова.

§ 50.

Слово, до порядку дня не може тривати довше як 5 хвилини. Заяви в особистій справі допускаються по скінченню дебатів або на випадок відкладення при кінці засідання.

§ 51.

Коли Голова Ради Республіки, хоче промовляти як депутат, тоді передає на час своєї промови головування заступникові і записується в чергу промовців звичайним темпом.

§ 52.

Читання промов по запискам забороняється.

§ 53.

Докладчики Комісій як і представники Уряду мають право вчитувати свої листовні доповіді.

Докладчики Комісій мають перше й останнє слово в дискусії. В нарадах над внесенням перше слово дістає депутат, що перший підписав внесення.

§ 54.

За винятком представників Уряду та докладчиків в тій самій справі може промовляти депутат більше як двічі, тільки на підставі ухвали Ради Республіки.

§ 55.

Як що промовець у своїй промові відходить від предмету наради, Голова взиває його, щоби говорив „до речі“. Після другого такого зазиву Голова може позбавити його слова, однак Рада Республіки може вирішити, що бажає промовця слухати даліше.

§ 56.

Як що промовець вживає образливих слів або поводить ся негідно. Голова взиває промовця по порядку, а візавши тричі його до порядку, позбавляє слова.

Так само взиває депутата Голова до порядку, коли добачить під час засідання негідне поведення депутата.

§ 57.

Депутат не обов'язаний голосувати. При голосуваннях більшість вираховується з числа тих депутатів, які фактично голосували. Право голосування виконує кожний депутат особисто.

§ 58.

Голосування над різними внесеннями треба так упорядкувати, щоби виявилась правдива думка більшості Р. Р., при чому складні питання при голосуванні розбиваються на простіші.

Поправки до головного внесення ставляться на голосування перед самими внесеннями, а внесення даліше йдучі перед близькими. Голова може поставити на голосування наперед принципове питання, на скільки це виявляється простішим і яснішим для голосування.

§ 59.

Після закінчення наради Голова об'являє порядок, у якому буде голосувати. До порядку голосування може кожний депутат подавати свій проект. Остаточний порядок і форму голосування вирішує Р. Р.

§ 60.

Голосування відбувається через підношення рук, вставання з місць або якимсь іншим способом, який зарядить Голова.

§ 61.

Поіменне голосування відбувається на жадання Голови або четвертини присутніх на засіданні депутатів. При такому голосуванні заяви поодиноких депутатів записують одночасно Голова й Секретарь.

§ 62.

Рада Республіки може постановити також таємне голосування.

§ 63.

При рівності голосів, внесення вважається відхиленим.

X.

ЗАПИТАННЯ, ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ ТА ПЕТИЦІЇ.

§ 64.

Кожний депутат має право ставити запитання та інтерцеляції до Уряду.

§ 65.

Запитання стосуються до фактичного з'ясування якоїсь справи і подаються в листовній формі. Голова на пленумі дає слово депутатові, що вніс запитання для відчитання тексту запитання. Уряд може відповісти на запитання листовно або на словах. Дискусії по запитаннях недопустимі.

§ 66.

Інтерпеляції вносяться за підписом що найменше 4 депутатів. Вони можуть бути коротко мотивовані-листовно або на словах. Голова відсилає інтерпеляцію до відповідного представника Уряду і ставить її на порядок дня наступного засідання Р. Р. Уряд може на інтерпеляцію дати відповідь негайно, чи повідомити про день відповідні, або в мотивованій заяві відмовитися дати відповідь. Рада Республіки відкриває дискусію над відповіддю або заявою Уряду, і в ній перше слово дається депутатові що підписав інтерпеляцію.

§ 67.

Інтерпеляції розв'язуються постановою Р. Р., чи відповідь Уряду Р. Р., визнається задовольняючою, чи ні.

§ 68.

Петиції, внесені до Р. Р., Президія передає до відповідної Комісії для докладу на пленумі Р. Р.

XI.

ПЕРЕХОДОВА ПОСТАНОВА.

§ 69.

Отсей регулямін входить в силу негайно, за винятком § 29 а також 2-го уступу § 36, про день введення в чинність яких має бути окрема постанова Ради Республіки.

Голова Ради Республіки І. ФЕЩЕНКО-ЧОПІВСЬКИЙ.

Перший Секретарь СЕРГІЙ БАЧІНСЬКИЙ.

Тарнів, 30-го Березня 1921 р.
